

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/149/2024
Identifikačné číslo spisu:	8219201843
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8219201843.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu BARDBYT s. r. o., Bardejov, Moyzesova 7, IČO: 36 476 633, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Stašákom, Bardejov, Andraščíkova 3, proti žalovanému D. Ž., narodenému X. I. XXXX, T., Ľ. XXX/XX, zastúpenému advokátskou kanceláriou VASIL & partners, s. r. o., Košice, Kupeckého 320/33, IČO: 47 240 482, o zaplatenie nedoplatkov s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5C/32/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2024 sp. zn. 5Co/62/2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2024 sp. zn. 5Co/62/2023 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e.

II. Uznesenie Okresného súdu Bardejov č. k. 5C/32/2019 - 1606 z 26. augusta 2024 zrušuje.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej aj „prvoinštancný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom (v poradí druhým) z 31. mája 2023 č. k. 5C/32/2019 - 1180 I. konanie v časti o zaplatenie sumy 611,06 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 611,06 eura od 17. 9. 2021 zastavil, II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet bytového domu Ľ. XX v T. č. IBAN: J. XXXX XXXX XXXX XXXX sumu 2 499,76 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1 849,32 eura od 1. 9. 2015 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 261,50 eura od 1. 8. 2019 do 16. 9. 2021 a zo sumy 650,44 eura od 17. 9. 2021 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, III. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, IV. stranám sporu nárok na náhradu trov konania o žalobe žalobcu nepriznal, V. podania žalovaného z 21. 6. 2022 a z 19. 9. 2022, ktoré by podľa obsahu mohli byť vzájomnou žalobou odmietol a VI. stranám sporu nárok na náhradu trov konania o podaniach žalovaného z 21. 6. 2022 a z 19. 9. 2022, ktoré by podľa obsahu mohli byť vzájomnou žalobou nepriznal. Výkonaným dokazovaním zistil, že na základe zmluvy o výkone správy uzavretej podľa § 8 zákona č. 182/1993 Z. z. uzavretej medzi vlastníckmi bytov v bytovom dome blok K/4 na ul. Ľ. v T. a spoločnosťou BARDBYT, s. r. o. ako správcou zo 17. 12. 2004 sa žalobca v zmysle § 6 ods. 1, 3, § 8a ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. stal jediným správcou v predmetnom bytovom dome a na základe kúpnej zmluvy z 10. 2. 2006 sa žalovaný stal výlučným vlastníkom bytu č.

XX, na 9. poschodí obytného domu K/4 stojaceho na parcele č. XXXX, kat. úz. T., ktorej vklad bol v katastri nehnuteľností povolený pod V 274/2006. Zároveň konštatoval, že predmetná zmluva o výkone správy je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že v zmysle § 10 ods. 1, 6 zákona č. 182/1993 Z. z. bol žalovaný povinný v súlade so zmluvou o výkone správy poukazovať preddavky mesačne vopred do fondu prevádzky, údržby a opráv a taktiež preddavky mesačne vopred za plnenia spojené s užívaním bytu a to na účet domu v banke, ktorého vedenie v rámci správy domu zabezpečuje správca, t. j. žalobca v zmysle § 6 ods. 1, 2 písm. c) zákona o vlastníctve bytov. Z konečného vyúčtovania za rok 2013 vyplývalo, že celkové náklady spojené s užívaním a správou bytu boli vo výške 710,25 eura, pričom za uvedené obdobie žalovaný nevykonával žiadnu zálohovú úhradu. Z konečného vyúčtovania za rok 2014 vyplývalo, že celkové náklady spojené s užívaním a správou bytu boli vo výške 1 139,07 eura, pričom za uvedené obdobie žalovaný nevykonával žiadnu zálohovú úhradu. Z konečného vyúčtovania za rok 2016 vyplývalo, že celkové náklady spojené s užívaním a správou bytu boli vo výške 1 153,18 eura, pričom za uvedené obdobie žalovaný vykonával zálohové úhrady vo výške 266,76 eura a teda za uvedený rok vznikol žalovanému nedoplatok vo výške 886,42 eura. Z konečného vyúčtovania za rok 2017 vyplývalo, že celkové náklady spojené s užívaním a správou bytu boli vo výške 1 169,29 eura, pričom za uvedené obdobie žalovaný vykonával celkové zálohové úhrady vo výške 978,12 eura a teda za uvedený rok vznikol žalovanému nedoplatok vo výške 191,17 eura. Z konečného vyúčtovania za rok 2018 vyplývalo, že celkové náklady spojené s užívaním a správou bytu boli vo výške 1 250,95 eura, pričom za uvedené obdobie žalovaný vykonával celkové zálohové úhrady vo výške 1 067,04 eura a za uvedený rok vznikol žalovanému nedoplatok vo výške 183,91 eura. Súd prvej inštancie konštatoval, že z pôvodnej žaloby doručenej súdu 22. 6. 2016 o zaplatenie sumy 2 484,84 eura je dôvodná žaloba v časti o zaplatenie sumy 1 849,32 eura, t. j. nedoplatok z konečného vyúčtovania za rok 2013 a rok 2014 (710,25 eura + 1 139,07 eura). Zo žaloby pôvodne vedenej pod sp. zn. 5Csp/108/2019 o zaplatenie 2 460,98 eura je dôvodná žaloba v časti o zaplatenie sumy 1 261,50 eura, t. j. nedoplatok z konečného vyúčtovania za rok 2016, 2017, 2018 (886,42 eura + 191,17 eura + 183,91 eura). Žalovanému na základe konečného vyúčtovania za rok 2020 vznikol preplatok vo výške 611,06 eura a tento žalobca započítal na nedoplatok, čím v zmysle § 580 a nasl. Občianskeho zákonníka pohľadávka voči žalovanému vo výške 1 261,50 eura v rozsahu započítania v sume 611,06 eura zanikla a žaloba bola v tejto časti dôvodná iba v rozsahu 650,44 eura (1 261,50 eura - 611,06 eura). Súd prvej inštancie uzavrel, že celkovo je dôvodná žaloba v rozsahu o zaplatenie sumy 2 499,76 eura (1 849,32 eura nedoplatky za roky 2013 a 2014 a 650,44 eura nedoplatky za roky 2016, 2017, 2018).

1.2. K procesnej obrane žalovaného súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný stále spochybňoval skutočnosť, že žalobca je správcom bytového domu a uvádza vlastné úvahy, ako by sa uvedený spor mal riešiť. Uvedené však nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a v právnej úprave. Z dokazovania jednoznačne vyplývalo, že žalobca na základe rozhodnutia vlastníkov bytov je správcom bytového domu, v ktorom je vlastníkom bytu aj žalovaný a uvedený právny stav bol konštatovaný vo viacerých súdnych konaniach, v ktorých žalobca, prípadne spoločnosť SPRAVBYT, s. r. o. ako pôvodný správca uplatňovali voči viacerým vlastníkom bytov svoje nároky ako správca bytového domu. Súdny jednoznačne konštatoval, že v rozhodnom období, ktoré je predmetom tohto súdneho konania je správcom žalobca a nie spoločnosť SPRAVBYT s. r. o. Rovnako tak nebolo preukázané tvrdenie žalovaného, aby spoločnosťou SPRAVBYT s. r. o., ktorej mal žalovaný uhrádzať mesačné zálohové platby, boli uhradené náklady na energie, ktoré mal zaplatiť žalobca. Zo skutkových tvrdení žalobcu vyplývalo, že od roku 2011 až doposiaľ zabezpečuje žalobca pre vlastníkov bytov v bytovom dome všetky služby spojené s užívaním bytov.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 25. apríla 2024 sp. zn. 5Co/62/2023 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a výroku IV. potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Konštatoval, že súdom prvej inštancie bolo vykonané dokazovanie v dostatočnom rozsahu a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver a keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil a v ďalšom na neho odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Na zvýraznenie vecnej správnosti

výrokov napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobca bol aktívne legitimovaný na podanie žaloby, bol oprávnený v zmysle § 8b ods. 2 písm. e) zákona č. 182/1993 Z. z. vymáhať vzniknuté nedoplatky (ide o povinnosť uloženú mu zákonom) a žalovaný ako vlastník bytu bol pasívne legitimovaný v spore z dôvodu, že žalobca na jeho účte evidoval nedoplatky. Odvolacie námietky žalovaného vo vzťahu k aktívnej, či pasívnej legitimácii teda neboli dôvodné. Odvolací súd tvrdenie žalovaného, že so žalobcom nemá uzavretú zmluvu o správe považoval za nepravdivé, nakoľko zmluvu o správe nemožno považovať za neplatnú len preto, že sa neposkytlo žalovanému riadne vyúčtovanie v rokoch 2006 a 2007, tak ako to žalovaný vnímal v priebehu celého konania. Dospel k záveru, že aby bolo možné uzavrieť novú zmluvu o výkone správy s iným subjektom tak, ako to prezentuje žalovaný v priebehu celého konania, i v odvolaní, musela by byť najprv platne ukončená zmluva o výkone správy so žalobcom, avšak k ukončeniu zmluvy o výkone správy žalobcom nedošlo a nebolo preto možné považovať za platnú zmluvu o výkone správy, ktorú žalovaný podpísal so spoločnosťou SPRÁVBYT s. r. o. 15. 6. 2010. Konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď považoval za dôvodné zaviazat' žalovaného zaplatiť žalobcovi na nedoplatkoch na konečnom vyúčtovaní za roky 2013 a 2014, keďže podľa výsledkov dokazovania žalovaný za obdobie rokov 2013 a 2014 žiadne preddavky žalobcovi ako správcovi bytového domu neuhradil. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne ustálil, že z pôvodnej žaloby z 22. 6. 2016 o zaplatenie sumy 2 484,84 eura je dôvodná žaloba iba v časti o zaplatenie sumy 1 849,32 eura, keď ide o nedoplatok z konečného vyúčtovania za rok 2013 a 2014, teda 710,25 eura a 1 139,07 eura. Súd prvej inštancie sa správne zaoberal aj žalobou pôvodne vedenou pod sp. zn. 5Csp/108/2019 o zaplatenie 2 460,98 eura a odvolací súd súhlasil so súdom prvej inštancie, že dôvodná žaloba je iba v časti o zaplatenie sumy 1 261,50 eura, t. j. nedoplatok z konečného vyúčtovania za rok 2016, 2017 a 2018, t. j. 886,42 eura, 191,17 eura a 183,91 eura. Skutočne žalovanému na základe konečného vyúčtovania za rok 2020 vznikol preplatok vo výške 611,06 eura a tento žalobca započítal na nedoplatok, ktorý bol predmetom súdneho konania v zmysle § 580 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka a preto pohľadávka voči žalovanému vo výške 1 261,50 eura, v rozsahu započítania v sume 611,06 eura zanikla a správne vypočítal súd prvej inštancie, že z uvedeného dôvodu je v tejto časti žaloba dôvodná iba v rozsahu 650,44 eura, teda 1 261,50 eura - 611,06 eura. Odvolací súd preto súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že celkovo dôvodná žaloba je v rozsahu o zaplatenie sumy 2 499,76 eura za nedoplatky za roky 2013, 2014 vo výške 1 849,32 eura, vo výške 650,44 eura za nedoplatky za roky 2016, 2017 a 2018. K ničím nepodloženým tvrdeniam žalovaného vo vzťahu k súdu prvej inštancie, či odvolaciemu súdu a ich korupčnému správaniu, odvolací súd uviedol, že ich striktne odmieta a upozornil žalovaného, že zvažoval vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti vo vzťahu k nemu. Od podania trestného oznámenia upustil z dôvodu, že sa skutočne jedná, tak ako to uvádza i žalovaný v odvolaní, o dlho trvajúce konanie, ktoré mohlo mať vplyv na kreovanie mylného názoru žalovaného vo vzťahu k rozhodovaniu súdov v pomerne jednoduchšej veci. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP). Podľa názoru žalovaného vada naplňajúca dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP spočíva v tom, že odvolací súd sa absolútne nezaoberal námietkou žalovaného, ktorú opakovane uviedol v podanom odvolaní a to, že nedoplatky boli nielen voči nemu (ale aj voči ďalším min. 50 vlastníkov bytov) vymáhané bez súhlasu zástupcu vlastníkov bytov, čo je v rozpore so zmluvou o výkone správy, ktorú uzavrel žalobca so žalovaným a ktorá bola i odvolacím súdom uznaná za platnú zmluvu. Výtýkal odvolaciemu súdu, že absolútne nepreskúmal skutočnosť tvrdení a namietaní žalovaným a to, že vymáhanie nedoplatkov bez súhlasu zástupcu vlastníkov bytov je v rozpore s platne uzavretou zmluvou o výkone správy so žalobcom a to konkrétne s ustanovením bodu 4, písm. c) predmetnej zmluvy, čo žalovaný zdôraznil už aj v ním podanom odvolaní. Mal za to, že poskytnutý súhlas zástupcu vlastníkov bytov a nebytových priestorov z 25. 11. 2021 nemôže byť platný, nakoľko v danom čase p. Š. už nebol zástupcom vlastníkov bytov na Q. ulici. Zdôraznil, že kompetencie zástupcu vlastníkov bytov upravuje § 8a) ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Namietal, že odvolací súd sa nezaoberal námietkou

žalovaného, že z fondu údržby, prevádzky a opráv boli hradené trovy súdnych konaní v spore medzi BARDYT s. r. o. a SPRAVBYT s. r. o. a to bez súhlasu vlastníkov bytov a bez ich vedomosti, čo je v absolútnom rozpore s ustanoveniami zákona č. 182/1993 Zb. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v dome a charakteru zmluvy ako spotrebiteľskej. Bol názoru, že konanie, v zmysle ktorého uhradené preddavky putovali na úhradu trov konania žalobcu v jeho súkromnom spore s druhou právnickou osobou, v žiadnom prípade nemožno považovať za konanie v súlade so záujmom vlastníkov bytov a takéto konanie nemôže požívať právnu ochranu a rozhodnutie odvolacieho súdu trpí zmätočnosťou, keď odvolací súd absolútne neodôvodnil, prečo sa nevysporiadal s vyššie uvedenými námietkami žalovaného. Za otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená označil otázku „či je možné vymáhať nedoplatky voči vlastníkovi bytu na základe zákonnej kompetencie na vymáhanie v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. - § 8b) ods. 1 písm. e) predmetného zákona, avšak bez súhlasu zástupcu vlastníka bytov a nebytových priestorov v dome, kde povinnosť súhlasu zástupcu vlastníkov bytov a nebytových priestorov stanovuje priamo zmluva o výkone správy, ktorú uzavrel žalobca so žalovaným“. Navrhol odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a zároveň navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu konštatoval, že žalovaný nenamieta nesprávnosť obsahu výroku, výšku dlžnej istiny ani výšku úrokov z omeškania a teda nenamieta nesprávnosť výrokovej časti rozsudkov súdov, ale namieta nesprávnosť iba odôvodnenia rozsudku krajského súdu, čo je v rozpore s § 423 CSP, lebo dovolanie iba proti dôvodom rozhodnutia je neprípustné. Bol názoru, že nie je podstatné či bytový dom mal alebo nemal zástupcu vlastníkov bytov, či zástupca vlastníkov bytov dal alebo nedal súhlas s vymáhaním nedoplatkov, nakoľko vymáhanie nedoplatkov je zákonná povinnosť správcu bytového domu a ak časť zmluvy o výkone správy je v rozpore so zákonom, postupuje sa podľa zákonnej úpravy. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol, resp. zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431

ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Dovolateľ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, keď vytýkal odvolaciemu súdu, že nepreskúmal skutočnosť tvrdenú a namietanú žalovaným a to, že vymáhanie nedoplatkov bez súhlasu zástupcu vlastníkov bytov je v rozpore s platne uzavretou zmluvou o výkone správy so žalobcom a to konkrétne s ustanovením bodu 4, písm. c) predmetnej zmluvy.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. García Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami

strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Keď sa odvolací súd rozhodujúci o opravnom prostriedku odvolateľa nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou odvolateľa adekvátne a preskúmateľne alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší základne právo na súdnu ochranu garantovanú podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces garantované podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri napr. III. ÚS 402/08). Pokiaľ odvolací súd vôbec nepristúpi k vysporiadaniu sa s podstatnými argumentami odvolateľa, tieto bez primeraného vysvetlenia ignoruje a neaplikuje relevantnú právnu úpravu, porušuje tým právo odvolateľa na spravodlivý proces (por. II. ÚS 120/2020).

17. V súvislosti s vadou podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Mal za to, že odvolací súd sa nevysporiadal s ním uvádzanými podstatnými tvrdeniami (§ 387 ods. 3 CSP), keď namietal, že vymáhanie nedoplatkov bez súhlasu zástupcu vlastníkov bytov je v rozpore s platne uzavretou zmluvou o výkone správy so žalobcom a to konkrétne s ustanovením bodu 4, písm. c) predmetnej zmluvy, pričom odvolací súd sa touto argumentáciou vôbec nezaoberal.

18. Po preskúmaní dôvodov napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd dospel k záveru, že toto rozhodnutie nespĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP a preto ho nemožno považovať za preskúmateľné. Je nevyhnutné konštatovať, že samotný odvolací súd vo svojom rozhodnutí v bode 26 uviedol, že žalovaný v podanom odvolaní namietal, že „Pohľadávky vlastníkov bytov bytového domu sa nemôžu riešiť súdnou cestou bez súhlasu zástupcov vlastníkov bytového domu Q. XXX/XX. Vysvetľoval žalovaný vo svojom odvolaní a konštatoval, že to robí po lopate, ako malým deťom, čo sa učia čítať a písať s tým, že dúfa, že to bolo pochopené. Uvedené, že sa pohľadávky dajú vymáhať len so súhlasom zástupcov vlastníkov bytov v bytovom dome Q. XXX/XX zopakoval žalovaný vo svojom odvolaní“. Dovolací súd má za to, že odvolací súd na túto námietku žalovaného, ktorú predostieral v priebehu celého konania vôbec nereagoval. Ide pritom o skutočnosť (vymáhanie pohľadávok len so súhlasom zástupcu vlastníkov bytového domu), na ktorú poukazoval žalovaný už počas celého sporu (nielen v odvolacom konaní). Odvolací súd nereagoval na námietky žalovaného riadne, dostatočne nevysvetlil, prečo nevzal pri svojom rozhodovaní do úvahy aj ním uvádzané argumenty, resp. ako bolo uvedené vyššie, na túto námietku nereagoval vôbec.

19. Odvolací súd teda neposkytol dovolateľovi náležitú a zrozumiteľnú odpoveď na jeho podstatné tvrdenia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť pritom aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné. Takéto nepreskúmateľné rozhodnutie súdu odníma strane sporu možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jej právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP), pretože jej upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov; tak ako tomu bolo v prejednávanom prípade.

20. Dovolací súd konštatuje, že uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v otázke väd konania namietaných dovolateľom majú v danom prípade za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené súdu v ustanovení § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP na

riadne odôvodnenie rozsudku. Z tohto dôvodu je dovolanie žalovaného procesne prípustné podľa § 420 písm. f) CSP a dovolateľ v ňom dôvodne namieta ním uvádzanú procesnú vadu zmätočnosti, pretože mu týmto nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené realizovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd však na tomto mieste musí súhlasiť s odvolacím súdom, že podané odvolanie bolo veľmi arogantné, urážlivé a nedôstojné. Je možné, že i z tohto dôvodu táto námietka žalovaného unikla pozornosti odvolacieho súdu.

21. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

22. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa do 30. júna 2016 ustálila na tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti znemožňujúcej strane realizáciu jej procesných oprávnení, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší bez toho, aby sa zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015) a na tom zotrváva rozhodovacia prax najvyššieho súdu aj po nadobudnutí účinnosti predpisov tvoriacich súčasť rekodifikácie slovenského civilného procesu (2Cdo/5/2018, 3Cdo/146/2018, 8Cdo/70/2017). Dovolací súd preto ani v tomto prípade neposudzoval dovolanie z hľadiska opodstatnenosti argumentácie majúcej väzbu na riešenie právnych otázok (čo v konkrétnostiach znamená tak z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ako aj jeho dôvodnosti v zmysle § 432 rovnakého zákona).

23. Uznesenie Okresného súdu Bardejov č. k. 5C/32/2019 - 1606 z 26. augusta 2024 dovolací súd zrušil ako rozhodnutie súvisiace. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu (R 73/2004) závislý výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci. Výdanie uznesenia o náhrade trov konania v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu uznesenie o výške náhrady trov odvolacieho konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie by zostalo uznesenie o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty (napr. I. ÚS 549/2015, sp. zn. 2Cdo/173/2008, 2Cdo/267/2008, 1MCdo/14/2010, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012, 4Cdo/52/2014 a 2MObdov/4/2012).

24. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a dovolací súd sú viazaní právnym názorom odvolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách odvolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.